

HvJ EU, 26 mei 2016, Județul Neamț en Județul Bacău tegen Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Gevoegde Zaken [C-260/14](#) en [C-261/14](#)

Samenvatting feiten

Twee lokale Roemeense overheidsinstanties hebben EFRO financiering gekregen van de Roemeense Management Autoriteit (MA). Deze twee lokale Roemeense overheidsinstanties hebben een opdracht aanbesteed voor de uitvoering van twee concrete acties: de renovatie van een onderwijscentrum en het herstel van een districtsweg. De Roemeense MA stelt dat beide aanbestedingen in strijd zijn met de nationale aanbestedingswetgeving. Dit omdat in het eerste geval wordt er gebruik gemaakt van ongeschikte technische specificaties, in het tweede geval van ongeoorloofde beroepskwalificaties.

De Roemeense MA stelt dat de waarde van beide opdrachten onder de Europese drempelwaarden ligt, waardoor de Europese [aanbestedingsrichtlijn 2004/18](#) niet van toepassing is. Hierdoor moet het nationale aanbestedingsrecht gevolgd worden.

Voor beide projecten wordt door de MA bij haar controle van de EFRO subsidiëring een onregelmatigheid van de uitgaven van de subsidie vastgesteld, omdat er in strijd is gehandeld met de nationale aanbestedingsregels. Vervolgens wordt er een financiële correctie doorgevoerd. Vijf procent van de uitgekeerde subsidie wordt teruggevorderd bij elk van de partijen door de MA. Neamț en Bacău hebben daarop beroep ingesteld tegen deze financiële correcties.

Rechtsvraag

De nationale rechter heeft de twee zaken gevoegd, omdat uit de zaken vier dezelfde vier prejudiciële vragen voortkomen, deze luiden:

- 1) De ESIF regels stellen voorschriften over wat te doen bij constatering van onregelmatigheden van subsidie uitgaven. Dient naast schending van Europese aanbestedingsregels, ook schending van nationale aanbestedingsregels bij uitgaven van EFRO gesubsidieerde projecten te leiden tot een onregelmatigheid in de zin van de Europese [verordening nr. 2988/95](#) betreffende de bescherming van de financiële belangen van de EU (Europese begrotingsverordening, dan wel de Europese [verordening 1083/2006](#) betreffende het regelgevend kader voor de structuur- en investeringsfondsen (ESIF verordening)?
- 2) Indien dit het geval is, hoe dienen deze onregelmatigheden door schending van nationale aanbestedingsregels dan te worden gecorrigeerd? Door middel van administratieve maatregelen of een administratieve sancties als gedefinieerd in de Europese begrotingsverordening?

De derde en vierde prejudiciële vraag worden niet behandeld, omdat de financiële correcties die door de Roemenië zijn vastgesteld kwalificeren als administratieve maatregel en niet als administratieve sancties.

Uitspraak van het Hof

Met betrekking tot de eerste prejudiciële vraag:

Het Hof oordeelt dat de lidstaten in eerste plaats verantwoordelijk zijn om in voorkomend geval de noodzakelijke financiële correcties toe te passen en derhalve om ervoor te zorgen dat de acties in overeenstemming zijn met alle toepasselijke Unieregels en nationale regels. De subsidieontvanger dient het beginsel van goed financieel beheer in acht dient te nemen. Dit beginsel vereist dat de begrotingskredieten van de subsidieontvanger in overeenstemming met de uit de ESIF regels voortvloeiende beginselen van spaarzaamheid, doelmatigheid en doeltreffendheid worden gebruikt. Derhalve kan een schending in een nationale aanbestedingsprocedure leiden tot een ‘onregelmatigheid’ in de zin van beide verordeningen kan opleveren, voor zover de algemene begroting van de Unie als gevolg van die inbreuk door een onverschuldigde uitgave wordt of zou kunnen worden benadeeld.

Met betrekking tot de tweede prejudiciële vraag:

Hier volgt het Hof het [Somvao-arrest](#). Een verplichting om een door een onregelmatigheid ten onrechte verkregen voordeel terug te betalen vormt geen sanctie, maar is het loutere gevolg van de vaststelling dat niet is voldaan aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het uit de Unieregeling voortvloeiende voordeel, zodat het ontvangen voordeel niet verschuldigd was. Daarom is er sprake van een administratieve maatregel.

Samenvatting uitspraak AG

Met betrekking tot de eerste prejudiciële vraag:

Het begrip onregelmatigheid

De AG concludeert dat de bewoordingen van het begrip ‘onregelmatigheid’ in de Europese begrotingsverordening en de ESIF verordening onderling licht van elkaar af wijken. De AG noemt dat het Hof in 2014 in het [Somvao-arrest](#) heeft geoordeeld dat de tekst van de Europese begrotingsverordening een algemene regeling invoert om de financiële belangen van de Unie te beschermen tegen onregelmatigheden.

Invulling begrip onregelmatigheid – goed financieel beheer

Volgens de AG dient het criterium inzake de schending van het Unierecht voor onregelmatigheden in de zin van de ESIF regels ruim te worden uitgelegd. Het omvat zowel de inbreuken op het Unierecht *stricto sensu*, als de inbreuken op de nationale wetgeving inzake de toepassing van het Unierecht.

De AG beargumenteert dat voor zover voor EFRO subsidies gebruik wordt gemaakt van de financiële middelen van de Unie, de subsidieontvanger het beginsel van goed financieel beheer in acht dient te nemen. De AG bepleit dat bij inbreuken op het nationale aanbestedingsrecht wordt het Europese beginsel van goed financieel beheer door de aanbestedende diensten geschonden.

Met betrekking tot de tweede prejudiciële vraag:

Administratieve sanctie of administratieve maatregel

De tweede vraag gaat over de precieze aard van financiële correcties die door de MA worden opgelegd in het kader van de EFRO subsidie voor geconstateerde schendingen van het nationale aanbestedingsrecht. De AG volgt wederom de redentie uit het [Somvao-arrest](#), waarin is bepaald dat “de verplichting om een door een onregelmatige praktijk ten onrechte verkregen voordeel terug te betalen [...] geen sanctie vormt, maar het loutere gevolg is van de vaststelling dat niet is voldaan aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het uit de Unieregeling voortvloeiende voordeel”. Er is volgens de AG in deze zaak dus sprake van een administratieve maatregel.

Over de AG conclusie is in februari tevens een EUrrest verschenen. Via [deze link](#) kunt u het EUrrest lezen.